

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	МККП	Рік навчання	4
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Базова
Спеціальність	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво	Семестри	2

АВТОРСЬКЕ ПРАВО

Семестр 8 (весна 2022)

31 січня — 09 квітня

Викладач	Надобко Сергій Володимирович, доцент, PhD (канд. юрид. наук)
E-mail	nadobko_s@ukr.net
Заняття	<i>практичні заняття:</i> П'ятниця 13,00 – 14.35, ауд. 202 (3 корпус) <i>лекційні заняття:</i> П'ятниця 16,30–18.05, ауд. 202 (3 корпус)
Консультації	П'ятниця 15.00–16.00
Адреса	ауд. 203, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	(057) 706 02 38 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (Авторське право);
- 2) в полі тексту листа позначити курс, групу, ПІБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання*. Розширення: *текст* — doc, docx, *ілюстрації* — jpeg, pdf.

Окрім роздруковок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультавання з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Загальновизнаним є той факт, що культура, науково-технічний рівень виробництва, ефективність економіки, добробут суспільства, соціально-економічний прогрес в цілому залежать від рівня й ефективності творчої діяльності людини, яка є однією з основних рушійних сил розвитку цивілізації. Творча діяльність або просто творчість – це цілеспрямована діяльність внаслідок якої створюється щось якісно нове, що вирізняється оригінальністю, неповторністю та суспільно-історичною унікальністю. Результат творчої

діяльності, який відповідає вимогам законодавства, є об'єктом права інтелектуальної власності, яке закон закріплює за творцем. Цим результатом є втілений в об'єктивній формі продукт, який, залежно від змісту називають літературним або художнім твором, винаходом, корисною моделлю, промисловим зразком. Право інтелектуальної власності розповсюджується також на низку інших результатів, віднесених до права інтелектуальної власності, зокрема, таких, як ноу-хау, сорти рослин та породи тварин, а також комерційні найменування, торговельні марки, географічні зазначення, тобто засоби індивідуалізації (ідентифікації) учасників цивільно-правового обороту, а також їхню продукцію, роботи, послуги та. Творчість властива лише людині, мозок якої може створювати тільки ідеальні образи, а не предмети матеріального світу. Тому результати творчої діяльності, які є об'єктами права інтелектуальної власності, на відміну від об'єктів речового права, мають ідеальну природу, не зазнають зношення й амортизації та застарівають лише морально.

Авторське право в цілому, маючи спільні риси з іншими складовими частинами права інтелектуальної власності, має законодавчу автономію на національному рівні та самостійність в рамках міжнародного права, оскільки забезпечує принципи та рішення, які необхідні для регулювання різних фундаментальних проблем. Однак низка основоположних постулатів відрізняє це право від права промислової власності: об'єктом авторського права визнається результат творчої діяльності незалежно від можливості його промислового та будь-якого іншого застосування; виникнення авторського права пов'язано з фактом створення твору, а невизнання його існування рішенням відповідного державного органу.

Пропонований курс спрямований на знайомство із питаннями інтелектуальної свободи, правового регулювання на результати творчої діяльності та набуття практичних навичок для вирішення конкретних юридичних ситуацій.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Показ робіт із методичного фонду. Демонстрація матеріалу за допомогою лабораторних приладів. Ознайомлення студентів з електронними версіями матеріалу з дисципліни та застосування додаткової літератури з дисципліни та методичних рекомендацій:

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою вивчення дисципліни «Авторське право» є формування у студентів цілісної системи знань про правову охорону об'єктів авторського права (творів науки, літератури і мистецтва) та об'єктів суміжних прав (виконань, фонограм, відеограм, передач організацій мовлення). Об'єкти авторського права є результатами інтелектуальної творчої діяльності людини, які активно використовується майже в будь-якій господарській, в тому числі комерційній, діяльності (науковій, проектній, ІТ, дизайнерській, архітектурній, інженерній, медичній, рекламній тощо). Активне використання об'єктів авторського права і суміжних прав в особистій сфері життя та у господарській діяльності свідчить про необхідність вивчення правових засад набуття цих прав, їх практичної реалізації та захисту від можливих порушень.

Завдання дисципліни:

- виклад основних теоретичних, нормативно-правових засад, прав, обов'язків та гарантій у сфері володіння, користування та розпорядження об'єктами авторського права;
- вивчення системи законодавства, що регулює відносини у сфері авторського права і

суміжних прав; умов правової охорони творів та об'єктів суміжних прав;

– визначення підстав набуття авторських і суміжних прав;

- вивчення умов правомірного використання об'єктів авторського права і суміжних прав;

- дослідження видів договорів на розпорядження майновими авторськими і суміжними правами, а також вивчення видів порушень авторських і суміжних прав та способів і порядку захисту;

- вивчення складових систем охорони об'єктів авторського і суміжних прав в нормах законодавства України, а також складові міжнародної системи охорони об'єктів авторського і суміжних прав;

- визначення алгоритму правової охорони об'єктів авторського і суміжних прав, прав та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти авторського і суміжних прав.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК08. Здатність працювати у команді.

ЗК09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК013. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК014. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК015. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК09. Здатність здійснювати ділову комунікацію.

Програмні результати навчання

ПРН 10. Оформлювати виробничу документацію (заявка, календарно-постановочний план, кошторис тощо).

ПРН 13. Виявляти високий рівень мовленнєвої культури, артистизм.

ПРН 16. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно та письмово.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Авторське право – одна з дисциплін професійної та практичної підготовки, яка сприяє розвитку у студентів вмінь та навичок, а також теоретико-прикладних знань пов'язаних із створенням, використанням й розпорядженням правами та захистом прав суб'єктів авторського права.

Курс має 2 змістовні модулі, 8 тем.

МОДУЛЬ №1

Тема 1. Поняття, основні завдання, функції, принципи та джерела авторського права

Тема 2. Еволюція авторського права і суміжних прав.

Тема 3. Суб'єкти та об'єкти авторських прав.

Тема 4. Зміст та умови дії авторського права..

МОДУЛЬ №2

Тема 1. Виникнення і здійснення авторського права.

Тема 2. Розпорядження авторськими правами

Тема 3. Охорона суміжних прав виконавців, виробників фонограм, відеограм та організацій мовлення.

Тема 4. Правові основи захисту авторського права і суміжних прав.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять (лекційні та семінарські). Також велике значення в процесі навчання та закріплення знань має самостійна робота студентів, творча та індивідуальна робота. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять.

Під час самостійної роботи студент повинен самостійно опрацювати конспекти лекцій, літературу, нормативні акти, судову практику до тем, що виносяться на заняття. Формами самостійної роботи є:

- виконання домашніх завдань;
- доопрацювання матеріалів лекції;
- робота в інформаційних мережах;
- опрацювання додаткової літератури;
- складання конспектів тем, що виносяться для самостійного вивчення;
- підготовка до контрольних навчальних заходів.

Поглиблення знань студентів з навчальної дисципліни; напрацювання навичок самостійної роботи з науковою літературою, формування вмінь у викладенні теоретичних питань, а також у правильному застосуванні чинного законодавства – основна мета індивідуальної роботи.

Зміст – це поглиблене опрацювання навчальної літератури, рекомендованої наукової літератури, чинного законодавства й практики його застосування.

Форма виконання індивідуальної роботи узгоджується із викладачем, при оцінюванні індивідуальної роботи студента до уваги беруться наступні критерії:

- оригінальність викладення матеріалу;
- повнота розкриття теми, ступінь вирішення поставлених завдань, завершеність дослідження;
- висвітлення сучасного стану та перспективних змін об'єкта дослідження;
- дотримання логіки та послідовності викладу, володіння матеріалом обраної теми;
- якісне оформлення індивідуальної роботи з дотриманням вимог вищої школи, грамотність, особливості стилю викладу;
- ступінь особистого внеску студента, а також наявність власних аналітичних висновків;
- використання рекомендованої літератури, наявність достатньої кількості сучасних нормативних і наукових джерел.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних модульних контрольних робіт.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі заліку.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої до відвертої дискусії та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів навчання дисципліни. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі найновіших досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання.

Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби або іншої важливої причини, викладач має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з адміністрацією та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує студентів через старосту групи.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час занять студенти повинні обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності студент має право на дозвіл вийти з аудиторії. Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. У разі пропуску занять, студент має самостійно опрацювати матеріали тем і підтвердити їх опанування відповідними нотатками, а також практичною роботою. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни і його можливого подальшого відрахування. Додаткові заняття з такими студентами не передбачені.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час

рубіжного контролю визначено плагіат – тобто суттєве запозичення або копіювання в практичній роботі чужих матеріалів, студент не отримає бали за тему. Він зобов'язаний її переробити, в цьому випадку нараховується лише 50% від максимальної кількості балів за цю частину.

РОЗКЛАД КУРСУ

МОДУЛЬ		Теми лекцій	Аудиторні години	Самостійна робота
I	1.	Поняття, основні завдання, функції, принципи та джерела авторського права. Поняття права інтелектуальної власності. Поняття авторського права. Основні завдання та функції авторського права. Принципи авторського права. Джерела авторського права.	4	6
	2.	Еволюція авторського права і суміжних прав. Виникнення та розвиток авторського права. Англо-саксонське авторське право. Романське авторське право. Суміжні права. Становлення системи правової охорони авторського права і суміжних прав в Україні. Становлення та розвиток державного управління в авторському праві та суміжних правах. Становлення та розвиток законодавства з авторського права та суміжних прав.	2	4
	3.	Суб'єкти та об'єкти авторських прав. Елементи авторсько-правових відносин. Суб'єкти авторського права. Автори творів. Співавторство. Спадкоємці та інші суб'єкти авторського права. Поняття, форми та ознаки об'єкта авторського права. Види об'єктів авторського права. Твори, які не є об'єктами авторського права.	4	6
	4.	Зміст та умови дії авторського права. Дуалізм авторського права. Особисті немайнові права автора. Майнові права авторів. Сфера дії авторського права. Обмеження майнових авторських прав. Строк чинності авторського права. Вільне використання творів без виплати винагороди. Вільне використання творів з виплатою винагороди.	4	6
II	5.	Виникнення і здійснення авторського права. Принципи правової охорони творів. Презумпція авторського права. Реєстрація авторських прав. Державна реєстрація авторського права в Україні. Порядок здійснення державної реєстрації авторського права та договорів, які стосується права автора на твір. Авторське право на службові твори.	4	4
	6.	Розпоряджання авторськими правами. Поняття авторського договору. Види авторського договору. Зміст авторського договору. Договір про передачу права на використання твору. Договір про передачу (відчуження) авторських прав. Договір замовлення. Розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності на твір відповідно до Цивільного кодексу України.	4	6

7.	Охорона суміжних прав виконавців, виробників фонограм, відеограм та організацій мовлення. Суб'єкти суміжних прав. Об'єкти суміжних прав. Принципи та критерії виникнення суміжних прав. Презумпція суміжних прав. Сфера дії суміжних прав. Права виконавців, виробників фонограм, відеограм та організацій мовлення. Строки чинності суміжних прав. Обмеження майнових суміжних прав.	4	6
8.	Правові основи захисту авторського права і суміжних прав. Поняття захисту авторського права і суміжних прав. Види порушення авторського права і суміжних прав. Порядок захисту порушених прав. Адміністративний порядок захисту порушених прав. Способи цивільно-правового захисту авторського права і суміжних прав. Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права і суміжних прав.	4	6
	Міжнародна система охорони авторського права і суміжних прав. Проблеми співвідношення норм національного законодавства та норм міжнародного права. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. Всесвітня конвенція про авторське право. Римська конвенція про 7 охорону прав виконавців, виробників фонограм та організацій мовлення. Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм. Угода про торговельні аспекти прав на інтелектуальну власність. Договір ВОІВ по авторському праву. Договір ВОІВ про виконання і фонограми. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ).	-	12
	Правова охорона авторського у Європейському Союзі. Загальні засади права інтелектуальної власності ЄС. Правова охорона авторського права і суміжних прав у ЄС.	-	4

Форма звітності	Бали
Модуль I	0-25
Модуль II	0-25
Індивідуальна робота	0-20
Залік	0-30
Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Здійснюється шляхом складання суми балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю. Оцінювання здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та за шкалою ECTS, де:

«А» – 90-100 балів – відмінно - (теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою);

«В» – 82-89 балів – дуже добре - (теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них

оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома - трьома незначними помилками);

«С» – 74-81 бали – добре - (теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками);

«D» – 64-73 бали – задовільно (теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками);

«E» – 60-63 – достатньо (теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки);

«FX» – 35-59 балів – умовно незадовільно (теоретичний зміст курсу засвоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки);

«F» – 1-34 балів – безумовно незадовільно (теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Надобко С. В. Інтелектуальна власність: навчально-методичний посібник для студентів усіх спеціальностей денної та заочної форми навчання. – Харків: ХДАДМ, 2019. – 244 с.
2. Афанасьєва К.О. Захист інтелектуальної власності в шоу-бізнесі: Навч. посіб. – К.: ВАІТЕ, 2009. – 256с.
3. Доповідь ВОІВ 1994 року «Використання персонажів у торгівлі» - «CHARACTER MERCHANDISING» December 1994
http://www.wipo.int/export/sites/www/copyright/en/activities/pdf/wo_inf_108.pdf
4. Капіца Ю.М. Авторське право і суміжні права в Європі: монографія / Ю.М. Капіца, С.К. Ступак, О.В. Жувака. – К.: Логос, 2012. – 696 с.
5. Капіца Ю.М. Охорона авторського права при комерційному розповсюдженні або вільному доступі до електронних наукових видань у мережі Інтернет: вимоги, обмеження, досвід/ Наука України у світовому інформаційному просторі.— № 11, 2015.—С. 45–55.
6. Капіца Ю.М., Шахбазян К.С. Застосування ліцензій відкритого доступу при розміщенні матеріалів наукових журналів в електронному середовищі / Наука України у світовому інформаційному просторі.— № 13, 2016.—С. 62–70.
7. Липчик Д. Авторское право и смежные права / Пер. с фр.; предисловие М. Федотова. - М.: Ладомир; Издательство ЮНЕСКО, 2002. – 788с.
8. Пассман Дональд. Все о музыкальном бизнесе. М.: Альпина Паблишер, 2015. – 420с.
9. Петренко С.А. Охорона комп'ютерної програми як об'єкта інтелектуальної власності: теорія і практика : монографія / С.А. Петренко – К.: НДІ ІВ НАПрНУ, «Лазурит-Поліграф», 2011. – 172с.

10. Посібник для суддів з інтелектуальної власності / Л.М. Бенедисюк та ін. К.: К.І.С., 2018. 424 с. (електронний ресурс).
11. Право інтелектуальної власності: Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України / За заг. ред. М.В.Паладія, Н.М.Мироненко, В.О.Жарова. – К.: Парламентське видавництво, 2006. – 432с.
12. Право інтелектуальної власності: Акад.. курс: Підруч. для студ. вищ. навч. закладів / О.П. Орлюк, Г.О.Андрощук, та ін.: За ред.. О.П.Орлюк, О.Д. Святоцького. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. – 696с.
13. Стефанчук Р.О. Особисті немайнові права фізичних осіб (поняття, зміст, система, особливості здійснення та захисту): Монографія / Відп. ред.. Я.М. Шевченко. – К.: КНТ, 2008. – 626с.
14. Судова практика Суду Європейського Союзу у сфері інтелектуальної власності. Київ, 2016. – 220 с.
15. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). – Т.6: Право інтелектуальної власності / За ред.. проф.. І.В. Спасиво-Фатєєвої. – Серія «Коментарі та аналітика». – Х.: ФО-П Лисяк Л.С., 2011. – 592с.
16. Штефан О.О., Штефан А.С. Авторське право і суміжні права у рекламі : Монографія / Штефан О.О., Штефан А.С. К.: ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2009. – 148с.
17. Штефан А. Пародія на музичний твір з текстом в порядку вільного використання творів // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2016. - № 5. – С. 66-73.
18. Яворська О. Управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав // Підприємництво, господарство і право. – 2016. - №7. – С.26-30. Режим доступу: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2016/07/5.pdf>.
19. Вахонєва Т.М. Авторське право і суміжні права в Україні: навчальний посібник. К.: ВД «Дакор», 2019. – 2-ке вид., перероб і доп. - 576 с.
20. Право інтелектуальної власності: підручник / О.І. Харитонов, Є.О. Харитонов, Т.С. Ківалова, В.С. Дмитришин, О.О. Кулініч, Л.Д. Романадзе та ін.; за заг. ред. О.І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 540 с.
21. Штефан А.С. Авторське право і суміжні права: особливості правової охорони, здійснення та захисту : монографія / НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ “НВП Інтерсервіс”, 2017 — 150с.
22. Мікульонок І.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник / І.О. Мікульонок. - 3-тє вид. - К.: Кондор-Видавництво, 2015. - 242 с.

ЗАКОНОДАВЧА БАЗА

1. Конституція (Основний Закон) України від 28 червня 1996 року.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436 - IV.
4. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341 -III.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073 - X.
6. Закон України "Про авторське право і суміжні права" від 23 грудня 1993 року № 3792-XII (ВВР, 1994, № 13, ст. 64). Із змінами, внесеними згідно із Законами № 75/95-ВР від 28.02.95, ВВР, 1995, N 13, ст. 85; № 998-XIУ (998-14) від 16.07.99, ВВР, 1999, № 41, ст.373; 2627-ІН (2627-14) від 11.07.2001, ВВР, 2001, № 43, ст.214: № 850-ІУ (850-15) від 22.05.2003 .
7. Закон України "Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних" в редакції Закону від 10 липня 78 2003 року № 1098-IV.

8. Закон України "Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування" від 17 січня 2002 року № 2953 - III.

9. Закон України "Про приєднання України до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акта 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року)" від 31 травня 1995 року № 189/95-ВР.

10. Закони України "Про приєднання України до Міжнародної конвенції про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення, підписаної в Римі 26 жовтня 1961 року" від 20 вересня 2001 року 2730 - III.

11. Закон України "Про приєднання до Конвенції про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм від 29 жовтня 1971 року" від 15 червня 1999 року №738 - XIV.

12. Закон України "Про приєднання України до Договору Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятого Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року" від 20 вересня 2001 року № 2733 - III.

13. Закон України "Про приєднання України до Договору Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятого Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року" від 20 вересня 2001 року № 2732 - III.

14. Закон України "Про рекламу" від 3 липня 1996 року № 270/96-ВР.

15. Закон України "Про видавничу справу" від 5 червня 1997 року № 318/97-ВР.

16. Закон України "Про систему Громадського телебачення і радіомовлення України" від 18 липня 1997 року № 485/97-ВР.

17. Закон України "Про професійних творчих працівників та творчі спілки" від 7 жовтня 1997 року № 554/97-ВР.

18. Постанова Кабінету Міністрів України "Про державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури і мистецтва" від 18 липня 1995 року № 532.

19. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Правил роздрібної торгівлі примірниками аудіовізуальних творів та фонограм" від 4 листопада 1997 року № 1209.

20. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження розміру винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм та порядку її виплати" від 18 січня 2003 року №71.

21. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав" від 18 січня 2003 року № 72.

СУДОВА ПРАКТИКА

1. "Про судову практику в справах відшкодування моральної (немайнової) шкоди". Постанова Пленуму Верховного а Суду України від 31 березня 1995 р. № 4.

2. "Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних з відшкодуванням моральної шкоди". Роз'яснення Вищого господарського суду України від 29 лютого 1996 року №02-5/95.

3. "Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом права інтелектуальної власності". Рекомендації Вищого господарського суду України від 10 червня 2004 року №04-5/1107.

4. "Про питання захисту авторських прав в Інтернеті". Постанова Вищого господарського суду України від 5 червня 2000 року №04-1/5 - 7/82.

МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9 вересня 1886

- року. В редакції Паризького акта 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року.
2. Всесвітня конвенція про авторське право від 17 липня 1952 року. В редакції від 1973 року.
  3. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм та організацій мовлення від 26 жовтня 1961 року.
  4. Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм від 29 жовтня 1971 року.
  5. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності від 15 квітня 1994 року.
  6. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) від 14 липня 1967 року. В редакції від 2 жовтня 1979 року.
  7. Договір ВОІВ про авторське право від 20 грудня 1996 року.
  8. Договір ВОІВ про виконання і фонограми від 20 грудня 1996 року.
  9. Угода про співробітництво в галузі охорони авторського права і суміжних прав (в рамках СНД) від 24 вересня 1993 року.
  10. Угода про співробітництво по припиненню правопорушень у сфері інтелектуальної власності (в. рамках СНД) від 6 березня 1998 року.
  11. Угода про Партнерство та Співробітництво між Європейським, союзом та Україною від 16 червня 1994 року.
  12. Директива 2001/29/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 22 травня 2001 року про гармонізацію окремих аспектів авторських і суміжних прав в інформаційному суспільстві.
  13. Директива 2001/84/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 27 вересня 2001 року про використання права на випуск оригінального твору мистецтва в інтересах автора.
  14. Директива 2001/48/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 29 квітня 2004 року про застосування права на інтелектуальну власність.
  15. Директива 2001/29/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 22 травня 2001 року щодо гармонізації певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві.